

[Hjem](#) > [Promilleafgiftsfonden](#) > [2014](#) > [Videnbase og specialrådgivning](#) > **Bekæmpelse af majshalvmøl**

Bekæmpelse af majshalvmøl

En effektiv pløjning anbefales i områder med angreb. Der kan med samme effekt pløjes efterår eller forår.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Som tidligere omtalt har majshalvmølet i år bredt sig i majs i flere områder af landet. Indtil i år var der kun to konstaterede tilfælde af angreb, nemlig ved Korsør og Kalundborg.

I år er der dog fundet angreb i de fleste majsmarker på Lolland, Falster, og også fundet en del marker med angreb i den sydlige del af Sjælland, ligesom der også er fundet angreb i flere tilfælde på Bornholm og i enkelt mark på Møn. På Sjælland er de nordligste meldinger angreb ved Holbæk og Kalundborg. På Langeland hhv. Sydøen er der også fundet et enkelt tilfælde af angreb. I dag er der for første gang meldt om angreb i Jylland nemlig ved Toftlund i Sønderjylland.

I de fleste tilfælde er der tale om meget svage angreb, men på Lolland Falster er der op til omkring 5 procent angrebne planter i de hårdest angrebne marker.

Hvorvidt der er tale om indflyvning af majshalvmøl fra Tyskland eller tale om ganske få larver, der er overvintret, kan ikke siges med sikkerhed. Tyske eksperter mener dog, at overvintrede larver er det mest sandsynlige. Fra Tyskland meldes i år om kraftigere angreb end normalt i områder med angreb, hvilket forklares med gode vejrmæssige betingelser for æglægning og larveudvikling i den solrige og varme sommer.

Tabstørrelser

Ved kraftige angreb, dvs. ved 2-3 larver pr. plante, kan der ifølge tyske angivelser regnes med 10-30 procent udbyttetab. Flere af de knækkede stængler bliver nemlig høstet, selv om de er knækket.

Ved kraftige angreb kan indholdet af fusariumtoksiner øges, da larvens gnav kan skabe indfaldsvej for Fusariumsvampe.

Bekæmpelse

Den mest effektive måde at bekæmpe larverne på er ved en effektiv nedpløjning af stængelrester, hvor larven overvintrer. Ved pløjning kommer alle planterester ikke ned i 20-25 cm's dybde. Tyske eksperter angiver, at alle planterester skal nedpløjes til ansået min. 10 cm's dybde.

Larven kan overvintrer i stængelrester på jordoverfladen og i de øvre jordlag, hvis larven har både "gulv og loft i sin lejlighed". Gulv og loftet er knæene i majsstænglen. Ved at hakke stænglerne i små stykker, sikrer man, at der enten mangler et gulv eller et loft, så larven ikke kan overvintrer i evt. efterladte planterester på jordoverfladen eller i de øverste 10 cm jord. Ved knusning af stubben er det også lettere senere at få pløjet stængelstykkerne godt ned. Dette gælder især, hvis der er afsat en høj stub. Se fotos nedenfor.

Mange stubbe er dog kørt ned i jorden ved høst og kan ikke knuses, hvorfor knusning ikke er fuldt effektiv. Omkring 40 procent nedkørte stubbe er ikke usædvanligt. Se foto nedenfor. De bedste maskiner kan endvidere kun effektivt knuse op til 50 procent af de stubbe, som ikke er kørt ned i jorden.

Den voksne majshalvmøl er meget mobil, hvorfor pløjning også er nødvendig i nabomarker og andre marker i nærheden af de angrebne marker.

Se yderligere i artikel nr. [1881](#) og [1885](#).

En nøjere granskning af tyske data har vist, at pløjetidspunktet ikke har betydning for effekten. Der kan således med samme effekt pløjes enten efterår eller forår indtil omkring juni måned.

Husk også at pløje vildtagre med majs.

Skadedyrsmidlet Steward (maks. 1 behandling pr. år) er godkendt til bekæmpelse af majshalvmøl, men ved en enkelt behandling kan der kun opnås god effekt ved en velplaceret sprøjtning. I Tyskland varierer det optimale bekæmpelsestidspunkt over årene fra begyndelsen til slutningen af juli. Det vil før næste sæson blive undersøgt, hvordan flyvetidspunktet og mængden af majshalvmøl kan følges i 2015.

Anbefaling

For at forsinke udbredelsen af majshalvmølet anbefales følgende: i områder med angreb anbefales en effektiv pløjning af alle majsmarker i området enten efterår eller forår. Hvis der er afsat en høj stub, anbefales forinden en knusning af stubben for at sikre, at alle planterester kan nedpløjes i min. 10 cm's dybde, ligesom det kan reducere overlevelse af larver på evt. ikke nedpløjede eller utilstrækkelig nedpløjede planterester. Bemærk reglerne for jordbearbejdning. Jordbearbejdning om efteråret før forårssåede afgrøder er tilladt efter dyrkning af kolbe- og kernemajs, men er ikke tilladt efter dyrkning af majselsæd før 1. november på lerjord (JB 5-11) og før 1. februar på sandjord (JB 1-4).

I Jylland er der pt. kun fundet angreb ved Toftlund i Sønderjylland. Pløjning skønnes derfor endnu ikke nødvendig i resten af Jylland.

På ejendomme, hvor der praktiseres reduceret jordbearbejdning, er risikoen for sandflugt et af argumenterne for at undlade pløjning. I områder, hvor der er konstateret majshalvmøl, bør der sættes på andre måder at reducere risikoen for sandflugt på. Se om andre metoder end pløjefri dyrkning i [PlanteNyt nr. 998, 2014](#).

Billede 1. Majshalvmøllets larve.

Billede 2. Nedkørte stubbe.

Billede 3. Ved afsætning af en høj stub er det nødvendigt at findele stubben for at kunne få alle planterester nedpløjet i mindst 10 cm 's dybde.

Billede 4. Ved afsætning af en lav stub er det lettere at opnå en god pløjekvalitet uden at findele stubben forinden.

Kontakt din **lokale rådgivningsvirksomhed**, hvis du vil vide mere om dette emne.

